

in svetinskih goščah. Ta človek, ki je komaj odsedel večletno ječo, ni samo nepoboljšljiv grešnik, ampak tudi nad vse pretkan uzmovič: cele patrulje naših orožnikov ga zasledujejo takorekoč noč in dan, a on se jim je doslej vedno še izmuznil. Krade in ulamlja ne samo v trgovine, ampak tudi samotne hiše obiskuje in sicer večinoma po dnevu, ko so vsi ljudje na polju ali v hosti pri delu. Zna se skrivati, ker je vsak čas v drugi obleki: zdaj kot kmet, potem kot delavec, spet kot ženska; pravijo, da je tudi meniško haljo že nosil. Povsod govorijo ljudje samo o njem in tudi drugi dolgoprstneži se okoriščajo s tem novim Guzajem, ker mu navežejo na grešno grbo tudi svoje grehe. Vsi upamo, da bo roka pravice končno zasegla zvitega zločinca in muhastega postopača.

Po daljšem času najdena mrtva tihotapca. Pod Trupejevim Poldnem pri Kranjski gori so našli dne 21. majnika graničarja dva mrtva tihotapca, katere je zasul plaz in so ju pogrešali letos od 17. februarja. Gre za 29letnega brezposelnega delavca Franca Košnika, rojenega v Tržiču, in za 19letnega brezposelnega trgovskega pomočnika Jožefa Balon iz Kapel pri Brežicah. Pri obeh so našli saharin in tobak. Ljudje, ki so dobro poznali oba omenjena, trdijo, da je bila z njima tudi 22letna Frančiška Hudovernik, katero tudi pogrešajo.

16 konjem je porezal repe po okolici Kamnika neki klatež, katerega so že izsledili orožniki in izročili sodišču.

Strašen pokolj. V Zdenčacu pri Garešnici v okolici Bjelovara je zagrešil kmet Jurij Reljič radi malenkostnega prepira nezaslišan pokolj, ki je zahteval šest žrtev. Reljič se je sprl s sosedom Matijom Koščakom. Koščakova psica je požrla tri Reljičeve prašičke. Reljič je zahteval, da mora sosed psico privezati, a mu je odgovoril k redu pozvani, da mu je psica več, nego vsi Reljičevi. Ta odgovor je Reljiča toliko naljutil, da je naravnost pobesnel. Zagra-

bil je sekuro in ubil pri priči Koščaka. Po krvavem dejanju je sklenil, da ubije sebe in celo svojo družino iz strahu pred kaznijo. S sekuro je najprej napadel ženo in nato je ubil svojo s'aro mater. Lotil se je otrok, razmesaril petletnega sinčka in potem dveletna dvojčka. Zbežala; in se rešila šestletna hčerkica. Ko je podivjani opravil s svojo družino, se je obesil. Razven omenjene šestletne hčerkice, je ostala še pri življenju Reljičeva žena, katero so odpeljali ranjeno v bolnico v Bjelovar. Nepopisno grozen pokolj je bil izvršen tekom pol ure.

*

Slovenska Krajina.

Turnišče. Dne 12. maja se je vršil občni zbor »Čevljarske zadrage v Turnišču« za čeličendavski srez. Udeležilo se je občnega zbora okrog 76 čevljarskih mojstrov. Vsekakor rekordno število. Dosedanji predsednik čevljarske zadrage g. Stefan Litrop je v lepih besedah pozdravil vse udeležence in nato podal izčrpno in temeljito poročilo o delovanju zadrage v minulem poslovnem letu. Tudi ostali odborniki so podali izčrpna poročila. Po izglasovanem absolutoriju so prešli na volitve novega odbora. Sprememb ni bilo dosti. Za predsednika zadrage je bil ponovno izvoljen g. Stefan Litrop, dosedanji dolgoletni predsednik. Sprememba je bila v tajništvu. Za tajnika je bil izvoljen s 60 glasovi proti 16 turniški poštar g. Stefan Gjorkoš. Želimo čevljarski zadrugi in njenim članom, čevljarskim mojstrom, obilo uspeha pri bodočem delovanju in v borbi za pravice malih obrtnikov, kakor so uprav čevljarski mojstri, od katerih se okrog 60% vseh čevljarskih mojstrov nahaja baš v Turnišču. — Dne 13. maja je odšlo naših devet fantov-rekrutov k vojakom, da dajo kralju, kar je njegovega. Do sedaj smo videli že dostikrat odhajati fante k vojakom, toda sedaj so zbudili posebno pozornost. V nedeljo dne 12. maja so bili pri sv. obhajilu in tako pripravljani so odhajali v ponedeljek dopoldne od doma v starodavni vojaški Varaždin, kamor spadamo pod vojno

okraj. Vsem odšlim fantom-vojakom kličemo veseli »Zbogom!« in na veselo svidenje! La držite se, fantje, da boste prvi med prvimi! — Naša občina je doživela dne 13. maja ponoči nekaj izrednega. Že dolgo je bil mir, toda sedaj se je tudi po dolini začelo. Obiskali so nas namreč tatovi in so se polastili tujega blaga. Obiskali so precej hiš in potem odšli z bogatim plenom zopet v svoja neznana bivališča. Pri eni hiši so odnesli vso kuhinjsko posodo, čeber zabele, pri drugi zopet zabelo, pri tretji zopet, kar jim je v roke prišlo. In to jim še ni bilo zadosti. Celo pri nekem revšču so poskušali svojo srečo in celo sneli okno, toda iz neznanih razlogov so potem odšli. Mogoče je kdo šel mimo in so se potem prestrašili in zbežali. Ljudje so bili zelo začudeni, ko so drugo jutro opazili tu ali tam kakšen ostanek blaga ali celo dežnike, ki so jih pustili neznani tatovi ljudstvu v spomin ali celo v svarilo? Sicer se nam pa zdi potrebno pripomniti, da je to najbrže ista tolpa, ki je preje obiskala hrane po vinogradih in sedaj, ko je tam bilo že nevarno, se je spravila po vaseh v dolini. Upajmo, da bo oblast kmalu izsledila uzmoviče in jih izročila sodišču. — Kakor smo že na tem mestu poročali o škodi, ki jo je povzročil mrzav prve dni maja, moramo še dodati, da se usodepolne posledice šele sedaj jasno vidijo. V obmejnih občinah ob Madžarski, so pokosili skoro vso rž, ker je izgledala kakor ob žetvi; klasje je bilo namreč suho in rumeno. Vinogradi trpe okrog 40% škode, sadno drevje pa menda sploh ne bo nič imelo. Orehi so popolnoma suhi kakor v jeseni; prav tako hrasti in bukovna drevesa. — Zapustil nas je dne 16. maja g. Horvat Franjo, abs. tehn., in odšel v službo v Ptuj k sreskemu cestnemu odboru. Kličemo mu prijatelji in znanci, katerih število si je tekom nekaj mesecev zelo pomnožilo, da ga ohrani Bog čilega in zdravega na novem mestu ter ga prosimo, da se nas večkrat spomni. Bilga srečno, dragi prijatelj! Tvoji prijatelji.

Ali si že obnovil naročnino?

Mesto milijonarjev.

Po zadnji davčni statistiki je v mestu Kopenhagen na Danskem 280 oseb (in med temi 56 žensk), ki posedajo premoženje 1 milijon kron. Izvenuradna statistika pa zatrjuje, da je v resnici zgoraj navedeno število kopenhagenskih milijonarjev trikrat večje.

Največji in najmanjši bankovec.

V arhivu angleške Nar. banke je shranjen na celem svetu najmanjši bankovec, ki se glasi na vrednost ene pence. Po neopredelnosti blagajnika angleške Nar. banke je zašel samo en komad teh bankovcev v promet in sicer l. 1828. Banka je kupila ta

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Tako je bilo tudi pri Katiču. Nikjer se ni zagovoril. Glodal je na njem očitek, da je pahnul v nesrečo vsled preveč požrešnega hlastanja po razmahu premoženja celo svojo družino. Seveda mu je zatrjevala vest, da je nedolžen na tolovajstvih zeta; obenem mu je tulilo v uho iz notranjosti duše, kako je on, oče postopal tolovajsko brezsrčno s svojo edinko! Kaj mu bosta za bodočnost nedolžnost in denar! Ljudje bodo pozabili koj na njegov imetek in kazali nanj s prstom z opazko: Gliha vkup štrih! Roparji in konjači se ženijo med seboj!

Takale razmišljanja z očitani so jemala staremu tek in spanje.

In on — zagorski gazda je bil vaje prostosti v pravem pomenu te blažene besede. Storil je doslej, kar je hotel, jedel ter pil, kar in kolikor mu je pozelelo srce. Naenkrat so ga stiščali v kletko in mu predpisali, kedaj mora to in ono. Eden najhujših glo-

21

dalcev na njegovi žilavosti je bila samota. Ni imel nikogar, komur bi bil razložil prav od srca svoje preveliko gorje. V zaporu se je prav zavedel, kak dušni balzam bi mu bila ženka, če bi jo imel za razgovor in tolažbo.

Zetovo razbojništvo je bilo za Katiča gotova smrt. To je vedel stari po prestopu praže samotne zaporne celice. Z vidnimi znaki, da bo v zopetni prostosti kmalu po njem, je zapustil preiskovalni zapor po par mesecih.

Pripeljali so ga domov v Kraljevec. Legel je koj po vrnitvi in kmalu so ga ponesli na kraj večnega odpočitka.

Po očetovi smrti sta prodali Veronika in mati posest v Kraljevcu ter se skrili škodoželjni javnosti.

Josip Šuškov, oskrbnik ter šafer pri Pasariču, ki je ovadil toliko let prikrita tolovajstva, je bil radi sodelovanja pri umorih obsojen na dosmrtno ječo. Samo radi tega, ker je oblasti odkril zločin, so mu prizanesli z vislicami.

Smrtna obsodba z obešanjem je bila izvršena v Zagrebu na treh glavnih sokrivcih.

Na ječo po več let je bilo obsojenih precej in po